

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Svetlana Filincova

Judecători – Galina Stratulat, Mariana Pitic, Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei din 02 octombrie 2020 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Vrabie Vasile Andrei, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 28.04.2017 - 05.04.2018,

instanța de apel: 10.05.2018 - 25.10.2018,

instanța de recurs: 14.12.2018 - 25.06.2019,

instanța de apel: 31.07.2019 - 04.12.2019,

instanța de recurs: 19.02.2020 - 12.05.2020,

instanța de apel: 07.07. 2020-02.10.2020,

instanța de recurs: 16.12.2020 – 16.06.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Central) din 05 aprilie 2018, Vrabie Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 248 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 (una sută cincizeci) unități convenționale, ce constituie 3000 (trei mii) lei.

Corpurile delictive: ușa portbagaj „Honda Stream” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față stânga „Mitsubishi Lancer” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față stânga „Hyundai Getz” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față „Mercedes C-klasse W205” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față dreapta „Land Rover” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față stânga „VW Passat CC” (uzată) - 1 buc; ușa laterală spate dreapta „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; ușa portbagaj „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; ușa portbagaj „Hyundai Accent” (uzată) - 1 buc; baterie hibrid „Toyota Auris” (uzată) - 5 buc; grila față „VW Passat CC” (uzată) - 1 buc; armatură bază față „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; armatură bară față „Mercedes S- 2 Klasse W221” (uzată) - 1 buc; punte spate „Audi” (uzată) - 1 buc; Fuzetă „Audi” (uzată) - 1 buc; radiator intercooler „Toyota” (uzată) - 1 buc; inverter „Toyota hibrid” (uzată) - 1 buc; bloc ABS „DSC” (uzată) - 1 buc; bară protecție față „BMW” (uzată) - 1 buc; bară protecție spate „Toyota Prius” (uzată) -

1 buc; far spate „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; aripă față stânga „Hyundai Getz” (uzată) - 1 buc; aripă față stânga „Audi” (uzată) - 1 buc; far spate „Fiat Scudo” (uzată) - 1 buc; Airbag volan „VW” (uzată) - 2 buc; far față „Skoda Fabia” (uzată) - 1 buc; grilă față „Skoda” (uzată) - 1 buc; grilă față „Opel” (uzată) - 1 buc; far față „VW” (uzată) - 1 buc; pernă motor (uzată) - 1 buc; casetă direcție „Opel” (uzată) - 1 buc; airbag lateral (uzat) - 2 buc; trager panou față „VW Passat CC” (uzat) - 1 buc; set ventilatoare VW Passat CC” (uzat) - 1 buc; radiator intercooler BMW” (uzat) - 1 buc; far față „Nissan Qashqai” (uzat) - 1 buc; motor „Toyota” diesel 1.4 D-4D (uzat) - 2 buc; coloană direcție (uzat) - 1 buc (conform anexei nr. 1 a procesului-verbal de control nr. 486 din 01.08.2016), păstrate în camera corpurilor delict a postului vamal „Petricani”, au fost confiscate și transmise cu titlu gratuit în folosința statului.

Corpul delict - mijlocul de transport XXXXX, păstrat la terminalul vamal „Cricova” și cheia de contact al mijlocului de transport păstrată în camera de corpuri delict a Judecătoriai Hîncești, au fost confiscate și transmise cu titlu gratuit în folosința statului.

Corpul delict - certificatul de înmatriculare nr. XXXXX, păstrat în camera de corpuri delict a Judecătoriai Hîncești, a fost lăsat pentru păstrare la materialele cauzei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, Vrabie Vasile, având scopul trecerii peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor în proporții mari prin nedeclararea lor controlului vamal, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale, la 01.08.2016, la ora 22:34, a traversat frontiera de stat prin postul vamal „Leușeni” (PVFi, rutier), sectorul „intrare pasageri”, fiind în calitate de șofer al mijlocului de transport XXXXX, fiind ulterior stopat regulamentar la 01.08.2016 la ora 23:50 de către colaboratorii SEM „Centru” a Serviciului Vamal, pe traseul „Leușeni-Chișinău”, în regiunea XXXXX. În urma controlului fizic al mijlocului de transport XXXXXX, au fost depistate piese auto uzate în asortiment ce nu au fost declarate organului vamal, după cum urmează: ușa portbagaj „Honda Stream” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față stânga „Mitsubishi Lancer” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față stânga „Hyundai Getz” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față „Mercedes C-Klasse W205” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față dreapta „Land Rover” (uzată) - 1 buc; ușa laterală față stânga „VW Passat CC” (uzată) - 1 buc; ușa laterală spate dreapta „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; ușa portbagaj „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; ușa portbagaj „Hyundai Accent” (uzată) - 1 buc; baterie hibrid „Toyota Auris” (uzată) - 5 buc; grila față „VW Passat CC” (uzată) - 1 buc; armatură bază față „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; armatură bară față „Mercedes S-Klasse W221” (uzată) - 1 buc; punte spate „Audi” (uzată) - 1 buc; Fuzetă „Audi” (uzată) - 1 buc; radiator intercooler „Toyota” (uzată) - 1 buc; invertor „Toyota hibrid” (uzată) - 1 buc; bloc ABS „DSC” (uzată) - 1 buc; bară protecție față „BMW” (uzată) - 1 buc; bară protecție spate „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; far spate „Toyota Prius” (uzată) - 1 buc; aripă față stânga „Hyundai Getz” (uzată) - 1 buc; aripă față stânga „Audi” (uzată) - 1 buc; far spate „Fiat Scudo” (uzată) - 1 buc; Airbag volan „VW” (uzată) - 2 buc; far față „Skoda Fabia” (uzată) - 1 buc; grilă față „Skoda” (uzată) - 1 buc; grilă față „Opel” (uzată) - 1 buc; far față „VW” (uzată) - 1 buc; pernă motor (uzată) - 1 buc; casetă direcție „Opel” (uzată) - 1 buc; airbag lateral (uzat) - 2 buc; trager panou față „VW Passat CC” (uzat) - 1 buc; set ventilatoare „VW Passat CC” (uzat) - 1 buc; radiator intercooler „BMW” (uzat) - 1 buc; far față „Nissan Qashqai” (uzat) - 1 buc; motor „Toyota” diesel 1.4 D-4D (uzat) - 2 buc; coloană direcție (uzat) - 1 buc; bunuri

a căror valoare în vamă constituie suma de 151.004,30 lei, ceea ce reprezintă proporții mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 284 alin. (1) Cod penal, contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin nedeclarare în proporții mari.

3. Avocatul Șura Mihail a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Apelantul a invocat că, prima instanță nu a dat apreciere obiectivă tuturor probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, la 02.08.2016, contrar prevederilor art. 378 din Codul contravențional al R. Moldova, Vrabie Vasile a fost audiat de către agentul constatator al Serviciului Vamal în lipsa unui apărător fapt prin care i-a fost încălcat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil în sensul art. 5 și 6 CEDO.

În raport cu declarațiile date la faza efectuării verificărilor de către angajații Serviciului Vamal, la 02.08.2017, fiind audiat în calitate de inculpat, Vrabie Vasile a relatat instanței că vina nu o recunoaște. Nu a traversat frontiera vamală a R. Moldova cu bunurile depistate în autocamionul său. Nu este de acord cu preturile stabilite de către Serviciul Vamal pentru piesele uzate procurate pe teritoriul R. Moldova în seara de 01.08.2017 de la o persoană, căreia la momentul audierii în instanță, nu poate comunica numărul de telefon și numele de familie. Autocamionul a fost supus verificării de către vameșul aflat în serviciu Chișca V.

Totodată, clasarea procesului penal nr. XXXXX, intentat la 19.04.2017, din motivul lipsei în acțiunile inspectorului vamal Chișcă V. a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod penal, denotă și faptul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 248 Cod penal în acțiunile inculpatului ori, la momentul verificării la postul vamal a autocamionului ghidat de Vrabie Vasile nu au fost depistate bunurile incluse în lista întocmită de către angajații Serviciului Vamal.

Din declarațiile martorilor Bologan V. și Jitari A. nu se confirmă că inculpatul a trecut vama cu bunurile depistate în autocamion.

Raportul inspectorului SVVV, că valoarea în vamă a mărfurilor specificate în raportul inspectorului vamal a Serviciului Vamal nr. 28/12-12266 din 10.08.2016 a fost estimată la suma totală de 151.004.30 de lei, nu poate servi drept probă pertinentă și veridică la stabilirea costului real al pieselor auto uzate, depistate în autocamionul ghidat de Vrabie Vasile, valoare, care poate fi stabilită doar în baza unei expertize în comisie tehnico-merciologică judiciare pusă în sarcina CNEJ de pe lângă Ministerul Justiției și nicidecum în baza unei evaluări a unui șef de tură în vamă.

Respingând cererea apărării privind dispunerea unei expertize în comisie, tehnico-merceologice, prima instanță nu a ținut cont nici de următoarele circumstanțe.

Consideră că acuzatorul de stat nu a prezentat instanței probe care ar fi confirmat intrarea pe teritoriul vamal a pieselor auto uzate și depistate în autocamionul ghidat de Vrabie Vasile la o distanță de aproximativ 70-80 km de punctul vamal „Leușeni-Albița”, pe traseul „Leușeni-Chișinău”.

Sentința de condamnare a inculpatului este bazată pe presupuneri în raport cu declarațiile martorilor acuzării Bologan V., Jitari A. Cojocaru A. și inculpatului Vrabie V., prin care se denotă ilegalitatea actului contestat.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2018, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Vrabie Vasile, a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, deoarece apelul a fost admis greșit.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 iunie 2019, recursul a fost admis, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că, concluziile instanței de apel sunt pripite, nu corespund materialelor dosarului și sunt bazate exclusiv pe declarațiile inculpatului, fără ca probele administrate în cauză să fie apreciate fiecare în parte și în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și coroborării lor, instanța de apel prematur ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de recurs a evidențiat, că concluziile instanței de apel sunt bazate pe declarațiile depuse de către inculpat în cadrul cercetării judecătorești, însă fără a fi apreciate în raport cu declarațiile acestuia depuse la data de 02 august 2016 la terminalul vamal Cricova, unde a declarat că recunoaște vina și este de acord să achite amendă.

Mai mult, potrivit procesului-verbal privind efectuarea controlului vamal de către Echipa Mobilă nr. 486 din 01.08.2016 a automobilului XXXXX, ce aparține inculpatului, în urma controlului au fost depistate piese auto uzate în asortiment, totodată fiind întocmită Anexa nr. 01 la procesul-verbal privind efectuarea controlului vamal de către Echipa Mobilă, în care a fost indicată denumirea mărfii și cantitatea, la care inculpatul a indicat „obiecții la echipele mobile nu sunt”.

Astfel, nu este clar totuși care dintre declarațiile inculpatului sunt consecvente, concludente și care coroborează cu întreaga sistemă de probe, cele depuse în cadrul depistării și examinării cauzei sau cele depuse în cadrul cercetării judecătorești, și cu care sistemă de probe coroborează în situația în care instanța de apel ajunge la concluzia că probele examinate nu confirmă vinovăția inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a făcut referire și s-a bazat exclusiv pe ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Compan D., din 20.05.2017 privind clasarea procesului penal intentat la 19.04.2017, din motivul lipsei în acțiunile inspectorului vamal Chișca V. a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod penal. Astfel, instanța de apel a menționat că Chișca V. nu a neglijat intenționat sau din neatenție careva acte normative (art. 20 Cod vamal) la verificarea automobilului XXXXX, ceea ce denotă că Vrabie V. a trecut legal frontiera și nu a introdus careva bunuri nedeclarate, însă instanța de recurs a statuat că reieșind din conținutul ordonanței sus-nominalizate, nu este clar motivul de clasare a cauzei penale intentate în privința inspectorului vamal Chișca V., dat fiind faptul că, ordonanța dată nu este integrală, lipsind partea de motivare a acesteia ce urma a fi

structurată pe pagina nr. 4, omisiune asupra căreia instanța de apel nu s-a expus și nu a luat-o în considerație.

În această ordine de idei, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului din care considerente probele prezentate de acuzatorul de stat nu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, indicând că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Totodată, instanța de apel urma să țină cont de modificările legislative efectuate în Codul penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, care au intrat în vigoare la 17.08.2018.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019, apelul a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința fără modificări.

8. Avocatul Frumusachi Simion în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii, cu dispunerea achitării inculpatului sau rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2020, recursul a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de recurs a menționat că instanțele de fond au comis erori de drept, deoarece nu au apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor; nu au motivat în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate, nu au soluționat chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Instanța de recurs a reținut că sentința primei instanțe nu corespunde cerințelor de formă și după conținut, are un conținut neconsecvent, nouă situație nu decurge din cea anterioară și nu există o legătură logică între ele, iar instanța de apel a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel:

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale și a menținut o sentință neîntemeiată legal.

Mai mult, soluția de menținere a sentinței, inclusiv concluzia că: „soarta corpurilor delictive a fost soluționat legal și justificat în conformitate cu prevederile art. 162 Cod penal, din care considerent soluția instanței de fond, în acest sens, de asemenea urmează a fi menținută”, contravine încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2018, care, nefiind anulată, produce efecte juridice până în prezent. Ori, prin această încheiere automobilul și piesele respective au fost restituite lui Vrabie Vasile – soluție fondată pe o hotărâre de achitare a ultimului, iar conform sentinței aceste corpuri delictive au fost confiscate și transmise cu titlu gratuit în folosința statului – soluție întemeiată pe o sentință de condamnare a inculpatului;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu declarațiile martorilor Bologan V. și Jitari A.

Că: „piesele auto erau vizibile, nu erau ascunse. Erau puse una peste alta. Piesele date nu puteau fi omise de controlul vamal”, cu procesul-verbal privind efectuarea controlului automobilului XXXXX că: „prin descărcare la lumină artificială, au fost depistate piese auto uzate în asortiment”, cu prevederilor art. 20 alin. (9) Cod vamal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii că: „introducerea în țară și plasarea sub orice destinație vamală a accesoriilor uzate pentru autovehicule este interzisă”, cât și cu ordonanța de clasare a procesului penal nr. XXXXX intentat la 19.04.2017, din motivul lipsei în acțiunile inspectorului vamal Chișcă V. a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod penal, neindicând de ce a respins versiunile și dovezile apărării, în special de ce nu a luat în considerare declarațiile inculpatului oferite în fața instanței în raport cu cele de la audierea lui Vrabie V. la etapa documentării cazului - nefiind elucidată calitatea în care acesta a fost atunci audiat și dacă i-au fost respectate garanțiile procedurale.

Mai mult, a mai stabilit instanța de recurs că concluzia sumară că: „afirmația că bunurile au fost încărcate în automobil în maxim 5 minute, așa cum a indicat inculpatul, este declarativă, având în vedere că bunurile uzate depistate sunt numeroase, în număr de 38 bucăți, totodată acesta bunuri sunt voluminoase, fapt ce denotă imposibilitatea încărcării acestor bunuri în automobil în așa timp scut”, nu corespund criteriilor de apreciere a probelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală și nu ține de expertiza instanței de judecată;

c) prin constatările confuze că: „acesta, a luat fier, posibil de a-l vinde mai scump, de a câștiga ceva bani..., se reține că inculpatul a traversat bunurile peste frontiera vamală a R. Moldova, prin nedeclararea acestora organului vamal, din interes material, pentru a obține un profit”, a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, ori, asemenea circumstanțe în fapt și drept nu se regăsesc în rechizitoriu;

d) nu a soluționat în niciun fel chestiunea privind retroactivitatea Legii penale noi și a prescripției, omițând indicațiile obligatorii ale instanței de recurs, care în decizia din 25 iunie 2019 a menționat că: „*instanța de apel urma să țină cont de modificările legislative efectuate în Codul penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, care au intrat în vigoare la 17.08.2018*”;

e) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile inculpatului Vrabie V., a martorilor Bologan V. și Jitari A. date în ședința instanței de fond;

f) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării și repetate în recursul ordinar.

10. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2020 a fost admis apelul declarat de avocatul Șura Mihail în numele inculpatului Vrabie Vasile, a fost casată integral sentința primei instanțe și a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Vrabie Vasile învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta constituie o contravenție. A fost recunoscut vinovat Vrabie Vasile de comiterea contravenției prevăzute la art. 287 alin. (10) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere contravențională.

Corpurile delictive: ușa portbagaj Honda Stream (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga Mitsubishi Lancer (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga Hyundai Getz (uzată) -1 buc; ușa laterală față Mercedes C-klase W205 (uzată) -1 buc; ușa laterală față dreapta Land Rover (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga VW Passat CC (uzată) -1 buc; ușa laterală spate dreapta Toyota Prius (uzată) -1 buc; ușa portbagaj Toyota Prius (uzată) -1 buc; ușa portbagaj Hyundai Accent (uzată) -1 buc; baterie hibrid Toyota Auris (uzată) -5 buc; grila față VW Passat CC (uzată) -1 buc; armatură bază față Toyota Prius (uzată)-1 buc; armatură bară față Mercedes S-Klasse W221 (uzată) -1 buc; punte spate Audi (uzată) -1 buc; Fuzetă Audi (uzată) - 1 buc; radiator intercooler Toyota (uzată) -1 buc; inverter Toyota hibrid (uzată) -1 buc; bloc ABS „DSC” (uzată) -1 buc; bară protecție față BMW (uzată) -1 buc; bară protecție spate Toyota Prius (uzată) -1 buc; far spate Toyota Prius (uzată) -1 buc; aripă față stânga Hyundai Getz (uzată) -1 buc; aripă față stânga Audi (uzată) -1 buc; far spate Fiat Scudo (uzată) -1 buc; Airbag volan VW (uzată) -2 buc; far față Skoda Fabia 2 (uzată) -1 buc; grilă față Skoda (uzată) -1 buc; grilă față Opel (uzată) -1 buc; far față VW (uzată) -1 buc; pernă motor (uzată) -1 buc; casetă direcție Opel (uzată) -1 buc; airbag lateral (uzat) -2 buc; trager panou față VW Passat CC (uzat) -1 buc; set ventilatoare VW Passat CC (uzat) -1 buc; radiator intercooler BMW (uzat) -1 buc; far față Nissan Qashqai (uzat) -1 buc; motor Toyota diesel 1.4 D-4D (uzat) - 2 buc; coloană direcție (uzat) -1 buc, (conform anexei nr. 1 a procesului-verbal de control nr. 486 din 01.08.2016), păstrate în camera de păstrare a corpurilor delictive a postului vamal Petricani au fost confiscate și au fost transmise cu titlu gratuit în folosința statului.

Corpul delict – mijlocul de transport de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX, vin cod XXXXX, păstrat la terminalul vamal Cricova și cheia de contact al mijlocului de transport păstrată în camera de păstrare a corpurilor delictive a Judecătoriei Hîncești au fost restituie inculpatului Vrabie Vasile.

Corpul delict – certificatul de înmatriculare nr.XXXXX păstrat în camera de păstrare a corpurilor delictive a Judecătoriei Hîncești au fost restituite inculpatului Vrabie Vasile.

10.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc că faptele inculpatului Vrabie Vasile nu pot fi încadrate în temeiul art. 248 alin. (1) Cod penal, după indici calificativi - contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții mari, eludându-se controlul vamal prin nedeclarare și totodată a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate conform art. 287 alin. (10) Cod contravențional, fapt ce se confirmă prin declarațiile martorului Bologan Marcel și a lui Jitari Alexandru.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că vinovăția lui Vrabie Vasile în comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod contravențional se confirmă și prin următoarele mijloace materiale de probă verificate în instanța de apel: procesul-verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobilă; procesul-verbal de reținere a mărfurilor și obiectivelor aflate sub control vamal din 02 august 2016; informație despre traversarea frontierei de stat; ordonanța de recunoaștere în calitate de corpuri delictive; raportul inspectorului și șefului secției SVVV; raportul inspectoratului principal secției clasificarea mărfurilor; procesul-verbal de examinare a documentelor din 06.02.2017, procesul-verbal de audiere a lui Vrabie Vasile la etapa documentării cazului; ordonanța de anexare a

documentelor la cauza penală din 06.02.2017; ordonanțe de recunoaștere în calitate de corp delict din 03 ianuarie 2017; informație privind traversarea frontierei de stat de către Vasile Vrabie în perioada 01.06.2016 – 03.04.2017.

Instanța de apel a constatat că, fapta imputată lui Vrabie Vasile a fost comisă la data de 01.08.2016.

Prin Legea nr. 179 din 26.07.2018. în vigoare din 17.08.2018 au fost operate modificări în dispoziția art. 248 alin. (1) Cod penal, și anume, textul „mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari” a fost substituit cu textul „bunurilor valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 879 din 23.12.2015 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, în mărime de 5050 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

În această ordine de idei, în concordanță cu modificările operate și menționate supra, instanța de apel a conchis că în speță, valoarea bunurilor care constituie obiect al infracțiunii incriminate lui Vrabie Vasile, piese auto uzate în asortiment (151 004, 30 de lei), nu depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2016 ($5050 \times 100 = 505.000$ lei).

În contextul dat, instanța de apel aplicând prevederile art. 10 din Codul penal a stabilit că acțiunile lui Vrabie Vasile nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 248 alin. (1) Cod penal ca urmare a faptului că valoarea mărfurilor trecute peste frontiera vamală prin contrabandă nu depășește 100 salarii medii lunare pe economie prognozate prin Hotărâre de Guvern pentru anul 2016, moment când a fost săvârșită infracțiunea.

Prin urmare, aplicând prevederile art. 391 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a stabilit că fapta persoanei constituie o contravenție, fapt care generează încetarea procesului penal și concomitent a soluționat cauza conform prevederilor Codului contravențional.

Astfel, cercetând totalitatea probelor administrate la prezenta cauză penală, instanța de apel a conchis că acțiunile lui Vrabie Vasile întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 287 alin. (10) Cod contravențional, încălcarea regulilor vamale, trecerea mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune, ce se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Instanța de apel a respins alegațiile părții apărării privind nevinovăția lui Vrabie Vasile, or vinovăția acestuia de săvârșirea contravenției de contrabandă se confirmă pe deplin prin cumulul probelor administrate, cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel.

Astfel, martorii Bologan Viorel și Jitari Alexandru în cadrul cercetării judecătorești au declarat că, în apropierea localității Suruceni a fost stopat mijlocul de transport de model XXXXX. În urma verificării compartimentului marfar, au fost depistate piese auto uzate, pe traseul Chișinău-Leușeni. Careva acte de însoțire nu

au fost prezentate. Piesele auto erau vizibile, nu erau ascunse. Erau puse una peste alta. Piesele date nu puteau fi omise de controlul vamal.

Prin procesul-verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobilă, se confirmă că în cadrul acțiunii procesuale de către echipa mobilă, fiind efectuat controlul fizic total al automobilului de model XXXXX prin descărcare la lumină artificială, au fost depistate piese auto uzate în asortiment, cu anexa nr.486 din 02.08.2016 în care sunt indicate piesele auto uzate și cantitatea acestora.

În acest context, instanța de apel a considerat declarativă afirmația inculpatului Vrabie Vasile precum că bunurile depistate în mașină le-a luat de pe teritoriul Moldovei, or, acesta în ședința de judecată, nu a putut comunica nici numele și nici numărul de telefon al persoanei, care i-ar fi transmis bunurile, aceste declarații fiind făcute cu scopul de a evita răspunderea penală.

La caz, instanța de apel a ținut cont de procesul-verbal de audiere a lui Vrabie Vasile la etapa documentării cazului, potrivit căruia, acesta a declarat că la 01.08.2016, întorcându-se din Polonia a rugat un prieten de-al său să aducă automobilul de model XXXXX care îi aparține în vama Albița cu niște piese pentru a-și repara mașina în România. La traversarea postului i-a spus vameșului că transportă niște colete pentru sine. Deplasându-se din vama Leușeni spre localitatea Peresecina, undeva la mijloc de drum a fost stopat de echipa mobilă a vămii. La cerința lor de a prezenta careva acte pe piesele sale nu a putut prezenta din motiv că nu le avea. Ulterior a fost însoțit la terminalul vamal Cricova pentru efectuarea controlului amănunțit unde au fost depistate piesele. Nu a știut că nu se permite așa cantitate de piese la traversarea frontierei. Vina o recunoaște și este de acord să achite amenda.

Așadar, potrivit informației despre traversarea frontierei de stat, rezultă că la data de 01.08.2016, ora 23:03 Vrabie Vasile a intrat în țară cu autocamionul cu XXXXX, iar la ora 23:50, aceeași dată, a fost efectuat controlul vamal de către echipa mobilă, fapt confirmat prin procesul-verbal din 01.08.2016.

În acest context, a mai reținut instanța de apel că, din declarațiile martorilor Bologan Viorel și Jitari Alexandru, reiese că automobilul condus de inculpatul Vrabie Vasile a fost stopat pe traseul Chișinău-Leușeni, la 70-80 km de la vamă.

Astfel, instanța de apel a considerat că, inculpatul Vrabie Vasile a traversat frontiera de stat, fără a declara mărfurile controlului vamal, deși acesta era obligat să le declare.

În această ordine de idei, a fost confirmat integral, prin probe pertinente și concludente, traversarea bunurilor de către inculpatul Vrabie Vasile peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin metoda de nedeclarare a mărfurilor organului vamal.

Totodată, instanța de apel a ținut cont de raportul inspectorului și șefului secției SVVV, potrivit căruia valoarea în vamă a mărfurilor specificate în scrisoarea Serviciului vamal nr. 28/12-12266 din 10.08.2016 a fost estimată la suma totală de 151 004,30 de lei, cu anexă în care se conține descrierea mărfii, cantitatea, valoarea per unitate și valoarea în vamă, iar potrivit raportului inspectorului principal secția clasificarea mărfurilor, acesta conține date referitoare la codurile de marfă corespunzătoare din Nomenclatura Combinată a Republicii Moldova, reieșind din descrierea conținută în raportul nr. 28/12-12266 din 10.08.2016 cu anexă.

În acest sens, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul avocatului precum că raportul inspectorului SVVV, nu poate servi drept probă pertinentă și

veridică la stabilirea costului real al pieselor auto uzate depistate în autocamionul condus de către Vrabie Vasile, or, la caz, raportul în cauză conține date concrete cum a fost stabilită valoarea bunurilor depistate și în baza căror acte normative a fost apreciat prețul acestora, or, apărătorul nu a invocat nici un motiv plauzibil ce ar pune la îndoială estimarea bunurilor depistate.

Instanța de apel a mai reținut că în apelul declarat, partea apărării a susținut că clasarea procesului penal nr. XXXXX, intentat la data de 19.04.2017, din motivul lipsei în acțiunile inspectorului vamal Chișcă Vasile a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod penal, denotă și faptul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 248 din Codul penal în acțiunile inculpatului Vrabie Vasile, or, la momentul verificării la postul vamal a autocamionului ghidat de către Vrabie Vasile, nu au fost depistate bunurile incluse în lista întocmită de către angajații Serviciului Vamal.

Astfel, instanța de apel a respins și aceste alegații, or, o hotărâre adoptată de organul de urmărire penală într-o altă cauză penală și în privința unei alte persoane nu poate avea puterea lucrului judecat în prezenta speță, cu atât mai mult că nici nu este posibil de stabilit care temeieri au stat la baza clasării procesului penal intentat în privința inspectorului vamal Chișcă Vasile, or la materialele prezentei cauze Ordonanța de clasare a procesului penal nu este anexată complet, lipsind partea motivată.

Respectiv, instanța de apel a considerat că vina lui Vrabie Vasile în comiterea contravenției prevăzute la art. 287 alin. (10) Cod contravențional este dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil.

Totodată, aplicând prevederile art. 461, 441 alin. (1) lit. b) și art. 30 alin. (2) Cod contravențional, instanța de apel a stabilit că în speță, contravenția a fost comisă la data de 01.08.2016, iar până la momentul actual s-a depășit termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională, de un an, fiind necesar de a înceta procesul contravențional în privința lui Vrabie Vasile în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În continuare, instanța de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (4) Cod contravențional, „La judecarea cauzei contravenționale, instanța hotărăște asupra corpurilor delictive potrivit art. 439⁷ din acest cod și prevederilor art. 162 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravențional”.

Așadar, instanța de apel a menționat că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DUP a Serviciului Vamal, Octavian Pîrțac din 03 ianuarie 2017, au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive următoarele mijloace materiale de probă și anume: - ușa portbagaj Honda Stream (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga Mitsubishi Lancer (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga Hyundai Getz (uzată) -1 buc; ușa laterală față Mercedes C-klasse W205 (uzată) -1 buc; ușa laterală față dreapta Land Rover (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga VW Passat CC (uzată) -1 buc; ușa laterală spate dreapta Toyota Prius (uzată) -1 buc; ușa portbagaj Toyota Prius (uzată) -1 buc; ușa portbagaj Hyundai Accent (uzată) -1 buc; baterie hibrid Toyota Auris (uzată) -5 buc; grila față VW Passat CC (uzată) -1 buc; armatură bază față Toyota Prius (uzată) -1 buc; armatură bară față Mercedes S-Klasse W221 (uzată) -1 buc; punte spate Audi (uzată) -1 buc; Fuzetă Audi (uzată) -1 buc; radiator intercooler Toyota (uzată) -1 buc; inverter Toyota hibrid (uzată) -1 buc; bloc ABS „DSC” (uzată) -1 buc; bară protecție față BMW (uzată) -1 buc; bară protecție spate

Toyota Prius (uzată) -1 buc; far spate Toyota Prius (uzată) -1 buc; aripă față stânga Hyundai Getz (uzată) -1 buc; aripă față stânga Audi (uzată) -1 buc; far spate Fiat Scudo (uzată) -1 buc; Airbag volan VW (uzată) -2 buc; far față Skoda Fabia 2 (uzată) -1 buc; grilă față Skoda (uzată) -1 buc; grilă față Opel (uzată) -1 buc; far față VW (uzată) -1 buc; pernă motor (uzată) -1 buc; casetă direcție Opel (uzată) -1 buc; airbag lateral (uzat) -2 buc; trager panou față VW Passat CC (uzat) -1 buc; set ventilatoare VW Passat CC (uzat) -1 buc; radiator intercooler BMW (uzat) -1 buc; far față Nissan Qashgai (uzat) -1 buc; motor Toyota diesel 1.4 D-4D (uzat) - 2 buc; coloană direcție (uzat) -1 buc, (conform anexei nr. 1 a procesului-verbal de control nr. 486 din 01.08.2016).

Ținând cont de faptul că obiectele menționate mai sus au fost introduse de Vrabie Vasile pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi declarate organului vamal și că aceste obiecte au fost recunoscute în calitate de corpuri delict, instanța de apel a dispus confiscarea și transmiterea gratuită a acestora în folosința statului.

Instanța de apel a notat că confiscarea bunurilor menționate supra mai urmărește și scopul restabilirii echității sociale și contracararea, pe viitor, a comiterii unor fapte similare de către făptuitor sau de terți, în condițiile în care aplicarea doar a unei sancțiuni contravenționale, poate crea impresia persoanelor despre posibilitatea comiterii unor acțiuni similare, ca urmare a nivelului mic al consecințelor care pot surveni, situație care contravine interesului societății.

Instanța de apel a menționat că, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DUP a Serviciului Vamal Octavian Pîrțac din 03 ianuarie 2017, în calitate de corp delict a fost recunoscut și mijlocul de transport de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX care aparține lui Vrabie Vasile, certificatul de înmatriculare nr. XXXXX și cheia de contact a mijlocului de transport.

Cu referire la mijlocul de transport de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX, instanța de apel a reținut că la trecerea forțată a corpurilor delict în proprietatea statului, instanța de judecată urmează să verifice această situație, prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene: 1) dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege; 2) dacă urmărește un scop legitim; 3) este necesară într-o societate democratică și 4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării obiectelor contrabandei în proprietatea statului, se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „triplului test”, constant emanat din jurisprudența CEDO, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor, care urmează a fi utilizate, în vederea atingerii unui scop predefinit.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că mijlocul de transport de model XXXXX, urmează a fi restituit proprietarului.

11. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, declară recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod

de procedură penală, solicită, casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de soluția dispusă cu privire la soarta corpului delict și confiscarea specială a mijlocului de transport de model XXXXX cu menținerea în această parte a sentinței Judecătorei Hîncești (sediul Central).

În susținerea recursului menționează că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apel și nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță.

Astfel deși este de acord cu calificarea și pedeapsa stabilită inculpatului, acuzarea critică decizia instanței de apel doar în partea aplicării prevederilor 106 Cod penal. Consideră că decizia instanței de apel în partea ce ține de neaplicarea măsurilor de siguranță – confiscarea specială a microbuzului de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX, este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece prin neconfiscarea specială în folosul statului a bunurilor care au fost folosite pentru comiterea infracțiunii de contrabandă, nu a fost înlăturată starea de pericol de a fi săvârșite noi fapte penale, prin utilizarea acestora.

Făcând trimitere la prevederile art. 106 Cod penal, acuzarea menționează, că confiscarea specială este o măsură de siguranță de drept penal cu caracter patrimonial, care constă în trecerea în patrimoniul statului a unor bunuri sau valori care au servit la săvârșirea faptei penale sau au rezultat din săvârșirea acesteia, ori sunt deținute contrar legii.

În opinia recurentului, este lipsită de suport juridic soluția instanței privind neaplicarea confiscării speciale, or inculpatul Vrabie Vasile, a utilizat autoturismul de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX pentru săvârșirea infracțiunii, deoarece acesta era un mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

Astfel acuzatorul de stat evidențiază, că instanța de apel a constatat că obiectele recunoscute în calitate de corpuri delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DUP a Serviciului Vamal Octavian Pîrțac din 03 ianuarie 2017 au fost introduse de Vrabie Vasile pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi declarate organului vamal, dispunând confiscarea și transmiterea gratuită a acestora în folosința statului. Cu referire la mijlocul de transport de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXXX (*recunoscut în calitate de corp delict tot prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DUP a Serviciului Vamal Octavian Pîrțac din 03 ianuarie 2017,*) instanța de apel a verificat această situație, prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene.

Astfel, instanța de apel a confirmat legalitatea acțiunilor organului de urmărire penală referitor la recunoașterea unității de transport în calitate de corp delict, ulterior însă consideră că acesta nu cade sub incidența prevederilor art. 106 Cod penal, care condiționează criteriile de aplicabilitate a confiscării speciale.

Din cele expuse acuzarea consideră că automobilul urmează a fi confiscat, ca bun ce a servit în mod indispensabil la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul că fără utilizarea acestuia nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii.

Relevă că nu suportă critică poziția instanței de apel, care pe de o parte supune confiscării piesele de schimb uzate, iar pe de altă parte neargumentat dispune restituirea mijlocului de transport inculpatului Vrabie Vasile, cu ajutorul căruia și au fost transportate piesele de schimb uzate, nefiind clar după care criterii instanța a

apreciat ca proporțională doar confiscarea pieselor de schimb uzate din moment ce autocamionul a fost folosit la comiterea contravenției ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

12. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de acuzatorul de stat, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

Din esența argumentelor avansate în recurs Colegiul penal lărgit atestă că acuzatorul de stat critică decizia instanței de apel doar în partea aplicării prevederilor art. 106 Cod penal, în rest fiind de acord cu soluția pronunțată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2020.

Astfel, analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată doar în partea prin care a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Parcurgând aceste considerente, Colegiul penal lărgit relevă că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs,

întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Cu titlul preliminar, se relevă că potrivit art. 106 Cod penal, (1) Confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

(2) Sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare):

a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni;

b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri;

c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor;

e) deținute contrar dispozițiilor legale;

f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri;

g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(4) Confiscarea specială se poate aplica chiar dacă făptuitorului nu i se stabilește o pedeapsă penală.

Potrivit art. 388 alin. (2) Cod de procedură penală, la pronunțarea sentinței cu confiscarea specială a bunurilor persoanei condamnate, instanța de judecată ia măsuri pentru a asigura confiscarea acestora dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior.

Totodată, din conținutul art. 397 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că dispozitivul sentinței de condamnare, precum și al celei de achitare sau de încetare a procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art. 395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă hotărârea cu privire la confiscarea specială.

După cum rezultă din dispozitivul deciziei recurate, soluționând soarta corpurilor delictive, instanța de apel a decis ca unele din ele (*ușa portbagaj Honda Stream (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga Mitsubishi Lancer (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga Hyundai Getz (uzată) -1 buc; ușa laterală față Mercedes C-klasse W205 (uzată) -1 buc; ușa laterală față dreapta Land Rover (uzată) -1 buc; ușa laterală față stânga VW Passat CC (uzată) -1 buc; ușa laterală spate dreapta Toyota Prius (uzată) -1 buc; ușa portbagaj Toyota Prius (uzată) -1 buc; ușa portbagaj Hyundai Accent (uzată) -1 buc; baterie hibrid Toyota Auris (uzată) -5 buc; grila față VW Passat CC (uzată) -1 buc; armatură bază față Toyota Prius (uzată)-1 buc; armatură bară față Mercedes S-Klasse W221 (uzată) -1 buc; punte spate Audi (uzată) -1 buc; Fuzetă Audi (uzată) - 1 buc; radiator intercooler Toyota (uzată) -1 buc; invertor Toyota hibrid (uzată) -1 buc; bloc ABS „DSC” (uzată) - 1 buc; bară protecție față BMW (uzată) -1 buc; bară protecție spate Toyota Prius (uzată) -1 buc; far spate Toyota Prius (uzată) -1 buc; aripă față stânga Hyundai Getz (uzată) -1 buc; aripă față stânga Audi (uzată) -1 buc; far spate Fiat Scudo (uzată) -1 buc; Airbag volan VW (uzată) -2 buc; far față Skoda Fabia 2 (uzată) - 1 buc; grilă față Skoda (uzată) -1 buc; grilă față Opel (uzată) -1 buc; far față VW (uzată) -1 buc; pernă motor (uzată) -1 buc; casetă direcție Opel (uzată) -1 buc; airbag lateral (uzat) -2 buc; trager panou față VW Passat CC (uzat) -1 buc; set ventilatoare VW Passat CC (uzat) -1 buc; radiator intercooler BMW (uzat) -1 buc;*

far față Nissan Qashqai (uzat) -1 buc; motor Toyota diesel 1.4 D-4D (uzat) - 2 buc; coloană direcție (uzat) -1 buc), să fie supuse confiscării cu transmiterea acestora cu titlu gratuit în folosința statului, iar referitor la alte corpuri delictive și anume, mijlocul de transport de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX, cheia de contact a mijlocului de transport și certificatul de înmatriculare nr. XXXXX să fie restituite inculpatului Vrabie Vasile.

Potrivit prevederilor art. 158 Cod de procedură penală, (1) Corpuri delictive sunt recunoscute obiectele în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele au servit la săvârșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectivul acestor acțiuni, precum și bani sau alte valori ori obiecte și documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale.

(2) Obiectul se recunoaște drept corp delict prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată și se anexează la dosar.

(3) Obiectul poate fi recunoscut drept corp delict în următoarele condiții:

1) dacă, prin descrierea lui detaliată, prin sigilare, precum și prin alte acțiuni întreprinse imediat după depistare, a fost exclusă posibilitatea substituirii sau modificării esențiale a particularităților și semnelor sau a urmelor aflate pe obiect;

2) dacă a fost dobândit prin unul din următoarele procedee probatorii: cercetare la fața locului, percheziție, ridicare de obiecte, precum și prezentat de către participanții la proces, cu ascultarea prealabilă a acestora.

Potrivit materialelor cauzei deduse judecății rezultă, că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DUP a Serviciului Vamal, Octavian Pîrțac, din 03 ianuarie 2017, au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive atât obiectele ce au fost introduse de Vrabie Vasile pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi declarate organului vamal, cât și mijlocul de transport de model XXXXX, precum și cheia de contact a mijlocului de transport și certificatul de înmatriculare nr. 168500934 (f.d. 35-36, vol.I).

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel și-a motivat decizia cu referire la soarta corpurilor delictive în mod contradictoriu, or, deși pe de o parte reține că obiectele introduse de Vrabie Vasile pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi declarate organului vamal și recunoscute în calitate de corpuri delictive, urmează a fi confiscate în scopul restabilirii echității sociale și contracararea, pe viitor, a comiterii unor fapte similare de către făptuitor sau de terți, pe de altă parte în privința mijlocului de transport recunoscut corp delict prin aceeași ordonanță, conchide că urmează a fi restituit proprietarului.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă și faptul, că instanța de apel la soluționarea chestiunii privind confiscarea mijlocului de transport de model XXXXX, face referire la „testul proporționalității” conform jurisprudenței Curții Europene, însă nu motivează din care considerente analizate prin prisma condițiilor „triplului test” a ajuns la concluzia restituirii acestui corp delict proprietarului. În consecință, instanța de apel neargumentând după care criterii a apreciat ca proporțională doar confiscarea pieselor de schimb uzate, dar nu și a autocamionului care a fost folosit la comiterea contravenției, sau invers.

Instanța de recurs ține să accentueze, că potrivit practicii judiciare, mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei sau al contravenției vamale, prevăzute în alin. (10) și (12) ale art. 287 Cod contravențional, precum și mijloacele

de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului, conform art. 46 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării obiectelor contrabandei în proprietatea statului, se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „triplului test”, constant emanat din jurisprudența CtEDO, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor, care urmează a fi utilizate, în vederea atingerii unui scop predefinit.

Cu toate că în art. 106 din Codul penal nu sunt înserate expres limitele proporționalității confiscării speciale a bunurilor, aceasta nu înseamnă că acest procedeu, care este pe larg utilizat de către Înalțul For European și oglindit în hotărârile și deciziile sale, nu trebuie folosit de către judecătorii autohtoni, atunci când au a se pronunța asupra confiscării bunurilor, fie ele *objectum sceleris*, *instrumentum sceleris* sau *productum sceleris*, mai mult că, potrivit art. 7 alin. (8) din Codul de procedură penală, hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată.

În această ordine de idei, se relevă că principiul proporționalității, consacrat expres la art. 54 alin. (4) din Constituție, presupune că orice restrângere trebuie stabilită și aplicată numai în scopul pentru care a fost prevăzută și în limitele strict necesare, în funcție de situația care o justifică. Dacă nu există dispoziții legale care să determine limitele proporționalității, problema se soluționează pornind de la situațiile și circumstanțele concrete (de fapt), care trebuie verificate și apreciate de către autoritatea (instanța), în fața căreia se invocă neproporționalitatea.

Așa fiind, măsura de siguranță a confiscării speciale a mijlocului de transport se va dispune, în temeiul art. 106 din Codul penal, numai în cazul în care se dovedește că acesta a servit efectiv la realizarea laturii obiective a uneia dintre modalitățile normative ale infracțiunii, prevăzute de art. 248 din Codul penal, precum și în cazul în care se dovedește că mijlocul de transport a fost fabricat, pregătit ori adaptat în scopul realizării laturii obiective a acestor infracțiuni, în toate cazurile, verificându-se dacă măsura luată este una proporțională.

Astfel, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, nu conține analiza proporționalității în partea aplicării prevederilor art. 106 Cod penal, or, în această parte decizia este motivată contradictoriu, fiind incident cazul de casare invocat de recurent și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit conchide de a admite recursul ordinar declarat, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată parțial cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, pentru adoptarea unei soluții întemeiate, cu respectarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui Vrabie Vasile Andrei, în partea soluționării chestiunii privind aplicarea prevederilor art. 106 Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 iulie 2021.

Președinte

Svetlana Filincova

Judecători

Galina Stratulat

Mariana Pitic

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru